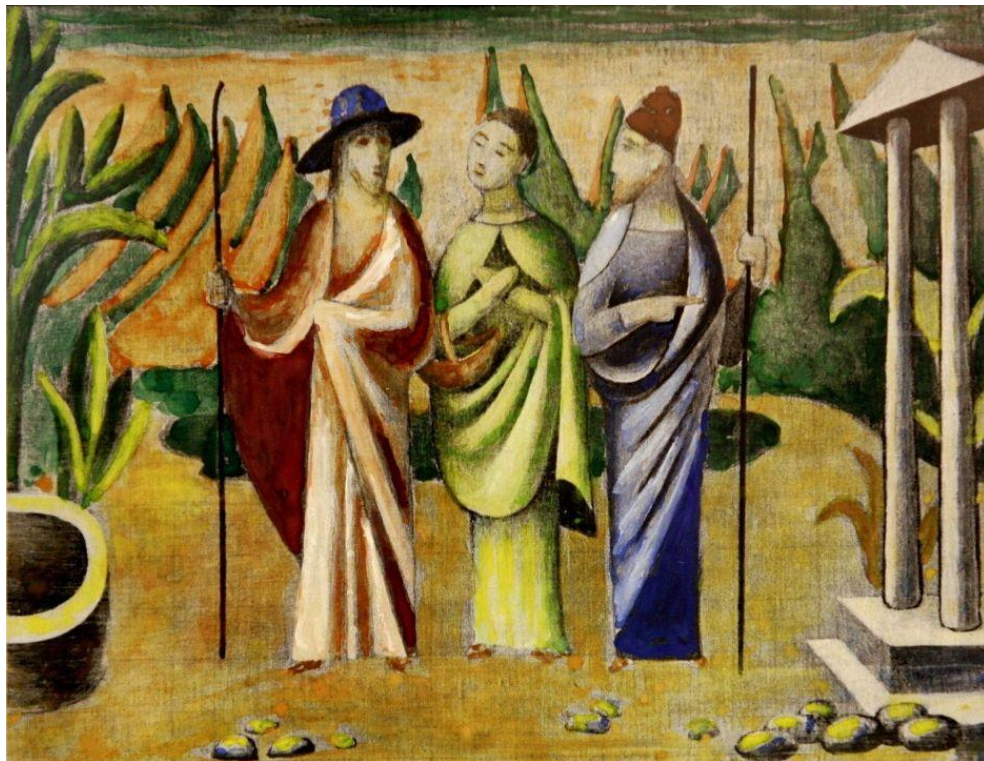

Nedělní úvaha (kázání) na text Lukášova evangelia **Lysé nad Labem, neděle Velikonoční, 5.4.2026**

Jan Zrzavý: *Poutníci do Emauz* (1940) Zdroj <https://ceskobudejovicky.denik.cz/>

Zjevení na cestě do Emaus

Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. Když už byli blízko vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. Oni však ho začali přemlouvát: „Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schyluje.“ Vešel tedy a zůstal s nimi. Když byl spolu s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ A v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma; našli jedenáct učedníků a jejich druhy pohromadě. Ti jim řekli: „Pán byl opravdu vzkříšen a zjevil se Šimonovi.“ Oni pak vypravovali, co se jim stalo na cestě a jak se jim dal poznat, když lámal chléb. (*Bible, Lukášovo evangelium, 24. kapitola*)

Možno doplnit četbou celé 24. kapitoly Lukášova evangelia a pomodlit se písní 667 z nových evangelických zpěvníků.

Cestou z Jeruzaléma mají dva učedníci jediné téma hovoru, nedávné události na Golgotě. Diskuse je to tíživá, chmurná. I poutník, který je cestou dojde, si toho všimne. Kleofáš a jeho druh nedokáží skrýt smutek. A snad i určitou skepsi. Myslí jen na jediné, na kříž. Připadá jim, že každý ušlechtilý sen musí být nakonec pokořen střízlivou realitou. Snad právě proto jsou nyní jejich oči zavřené. Snad právě proto směřují nyní zpět do pohodlí vlastních domovů. Snad právě proto svého Pána nepoznávají. Jak v živém poznat toho, kterého pokládáte za mrtvého? Emauzští poutníci si vůbec nevšimnou, že jejich společník na cestě je vzkříšený Ježíš Kristus.

Nás ovšem evangelista Lukáš nenechává na pochybách. Od počátku máme vědět, že ten, který se k učedníkům cestou přidal, je zmrtvýchvstalý Pán. Pro nás to nemá být překvapení. To podstatné máme vědět už teď: Ježíš provází své učedníky na cestě. Aniž to poutníci tuší, Bůh je s nimi. Nejsou sami se svou skepsí a beznadějí. Třetí poutník, kterého učedníci nepoznali, je pro křesťany odpradáвна radostnou jistotou - Pán jde s námi. Kristus nás provází, i když si toho nejsme vědomi, i když jej nepoznáváme. Uprostřed našich strachů z toho, co bude dál. Uprostřed obav o budoucnost. Uprostřed bezcílného putování životem. Ve chvílích nejistoty, kdy padají naše představy a plány, jde Ježíš cestou strachu a obav společně s námi. Věřte, nevěřte.

Kleofáš i jeho druh jsou zalepeni bolestí, oči plné slz. Nemohou pochopit, že by někdo nevěděl nic o jeruzalémských událostech. Prožitý smutek, neštěstí, které jej zasáhlo, zveličilo v jeho očích událost kříže; každý o něm přece musí vědět, každý musí být zasažen tou nespravedlností! Nemusí. Kdo nepoznal Ježíše živého, tomu jeho smrt nic neřekne. Nespravedlnost? Justiční vražda? Utrpení na nevinném? Kdo nebyl Ježíšův blízký, koho nebolí jeho ztráta, jen mávne rukou a zařadí tyto obrazy po bok podobných jiných z Afriky, Iráku, Sýrie či Terezína. Utrpení, které se nás netýká. Soucit, který pomalu odeznívá.

Podstatou víry je vztah. Osobní, konkrétní, láskyplný vztah. Emauzské poutníky ztráta Ježíše bolí, protože jim byl blízký a drahý. Byl jejich přítel, učitel, partner, bratr. Proto je to tak bolí. Průvodním znakem víry v našem příběhu je bolest. Bolest ze ztráty, bolest z nespravedlnosti,

bolest, která je nesdělitelná, osobní ba soukromá. Cílem víry je ovšem radost. Radost z toho, že vztah pokračuje, radost z toho druhého, který je stále blízko. Radost z Pána, který kráčí nadále po našem boku.

Jak se to stane? Jak se stane, že se bolest promění v radost? Že rozpoznáme Boha putujícího vedle nás? V příběhu emauzských poutníků je ukrytý návod, proces, ve kterém se z bolesti a nejistoty stává radost a jistota.

Prvním krokem je rozhovor. Ti dva si povídají a Boha také přiberou do svého přemítání. Mluví otevřeně, upřímně. Verbalizují své zklamání, své rozhořčení, své sny i jejich zborcení. Mluví až nebezpečně neopatrně, vždyť by mohli být shledáni buřiči, obviněni z příslušnosti ke skupině odsouzeného a popraveného. Přesto mluví přímo, protože tak se má mluvit, tedy alespoň s Bohem se tak má mluvit. Ježíš je zaujat jejich rozhovorem, vstupuje do něj, ptá se, zajímá se, podněcuje další vyprávění.

Druhým krokem víry je setkání nad Písmem. Krom tematizace nespravedlnosti a bezpráví se také hledají odpovědi. A hledají se ve zkušenostech jiných hledajících, kterých je bible plná. Ti dva mají s Bohem společné téma, příběhy které četli, které znají, které společně vykládají. Chtělo by se říci hurá, ale nejásejme předčasně. Skoro jakoby četli jinou knihu než jejich průvodce, až se Ježíš trochu naštve. Ale trpělivě jim vysvětluje, pomáhá jim pochopit. *Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma*, říká se v dnešním příběhu. Ale ani pak ti dotyční Boha nepoznávají. Setkání nad biblí a její vykládání – to je způsob, který ukazuje cestu ven z beznaděje a zklamání. Ale pozor, to je na tom příběhu taky zarážející – ani dobře přetlumočené biblické poselství v nich víru nevbudilo. Stále je pro ně Ježíš cizinec, stále jim cosi brání ho poznat a přijmout jako Pána. Víra je víc než znalosti a vědění, i když bez nich to také nejde.

Třetím krokem víry je pozvání. Ti dotyční pozvali Ježíše k sobě. Šel by dál, kdyby to neudělali. Ti dva mají správnou prosbu: „*Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schyluje.*“ A zvou Ježíše ke svému stolu. Ne, ještě Krista nepoznali, ještě se neradují, ale vykročili správným

směrem, mají ono pohádkově správné přání: Pane, zůstaň s námi. Toutéž větou prosí od té chvíle až do dnes církev svého Pána, aby byl s ní. Pane, zůstaň s námi. Nenechávej nás samotné v nehostinné tmě tohoto světa. Ten příběh ale také říká, že Bůh může kráčet po vašem boku, ale přesto čeká na pozvání. Neatakuje vás, nevtrhne vám do života násilně, trpělivě čeká na vaše svobodné rozhodnutí.

A jsme u čtvrtého kroku víry. A tady se náš příběh láme, neboť tady se láme chléb. Ježíš přebírá roli pána domu a stará se o své hostitele. *Bere do rukou chleba, vzdává díky, láme a rozdává.* Ježíš lámající chleba, takto jej učedníci znají. Takto jej učedníci poznávají. *Tu se jim otevřely oči a poznali ho, říká příběh.* Principem eucharistie je dotyk. Pán láme a dává, oni berou a jedí. Už není třeba slov, oplakaný a ztracený je tu, dotýkáte se jeho těla, je to reálné a hmatatelné. Něco jako objetí, podání ruky, políbení. Je možné se fyzicky přesvědčit, že to není sen, a s tímto ujištěním přichází radost.

Kdyby kráčeli emauzští poutníci bez touhy po Ježíši, kdyby s ním nemluvili otevřeně a upřímně, kdyby nehledali a nečetli v Písmu, kdyby jej nepozvali do svého života, kdyby s ním nelámali chléb. Kdyby. Ale oni to vše učinili. A činí to tak věřící lidé dodnes. Je to proces, který přináší radost do života, tiší bolest. Emauzští poutníci šli krok za krokem ke Kristu, byť byli na cestě od místa jeho skonu. Vše, co se v příběhu událo, patří k sobě. Nemůže to být jedno bez druhého.

Vzkříšený Pán mizí zrakům učedníků. To není zpráva o tom, že to celé byl jen přelud. Ani to není způsobeno jejich novou slepotou. Naopak - už není třeba, aby na něj déle hleděli. Už vědí, že je s nimi. Že žije. Najednou je všechno jinak. Jsou zaplavení radostí. Celý pobyt v Emauzích je teď zbytečný. Zapomínají na tmu a spěchají zpět do Jeruzaléma podělit se s druhými. Copak se dá z božích darů radovat o samotě v soukromí? Copak nás radost přímo netáhne k druhým a všechny dohromady pak ke Kristu? Kristus byl vzkříšen!